No. 2344 Zaterdag 8 December 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche sprokkelingen.

(IX.)

De oeververbinding.

I

Onder de vele belangrijke dingen die op afdoening wachten, en waarvan weer vele ieder op zichzelf een vraagstuk vormen, noemt het *Kol. Weekblad* van 8 Nov. l.l. ook de oeververbinding.

Een vraagstuk dat eigenlijk reeds lang geen vraagstuk meer had moeten zijn. Een maar eenigszins vooruitziend en actief bestuur zou het vraagstuk reeds lang hebben opgelost en den knoop doorgehakt. Want de urgentie ervan is niet van vandaag of gisteren, — al doet zich met den dag de urgentie dringender gevoelen. Reeds sinds jaren was men ervan overtuigd en zijn er in den Raad en in de pers stemmen opgegaan om het vraagstuk eens ernstig onder de oogen te zien. Tot een ernstige overweging en een ernstig pogen is men echter van Bestuurszijde, althans voorzoover naar buiten gebleken is, nooit geraakt.

Dit had men toch wel mogen verwachten, omdat

ten eerste, de toestand zooals thans volstrekt onhoudbaar is. Honderden en nogmaals honderden ondervinden er dagelijks den last van, dikwijls niet op de aangenaamste wijs; en

ten tweede, omdat vanzelf de vraag rijst: wanneer in 1930 de concessie voor de brug zal zijn afgeloopen, wat dan?

Ja, wat dan?

Als men dan nog steeds niet toe is aan een definitieve oplossing van het vraagstuk, dan zal er wel niets anders opzitten dan de concessie te verlengen.

Waartegen, gezien het winstgevende van het bedrijf, de concessionarisse wel weinig bezwaar zal maken. De onderhoudskosten mogen door het zoo drukke auto- en truckverkeer ontzaglijk gestegen zijn, iedereen gelooft dat 't bedrijf nu meer dan ooit een goudmijntje is.

Doch het publiek is van een verlenging der concessie, althans zonder eenig palliatief voor 't geval de brug open is, heelemaal niet gediend. Een zucht van verlichting zal er opgaan als er eindelijk eens een eind komt aan de misère van een brug die eigenlijk geen brug meer is, zooals Jan Paul eens opmerkte; — een zucht van diepe teleurstelling, wanneer men langer dan noodig is den bestaanden onhoudbaren toestand zal handhaven.

Nogmaals: wat dan?

Er zijn verschillende oplossingen van het probleem aan de hand gedaan.

Jan Paul zweert nog steeds bij een tunnel, als de eenige voldoeninggevende oplossing. Wij zouden hem met pleizier dien tunnel gunnen, al was 't alleen maar als belooning voor zijn jarenlang dapper en manhaftig strijden voor zijn ideaal. 'n Ideaal-oplossing zou het zeker zijn.

Dan is er nog de oplossing van een zweefbrug op 't eind der St. Annabaai van berg tot berg, geopperd; weer anderen spreken van ferry-booten of te wel veerponten; en ten slotte: de transbordeur.

Reeds jaren geleden is dit laatste plan aan de hand gedaan en besproken door den heer C. S. Gorsira JPEz., toenterlijd lid en ondervoorzitter van den Kolonialen Raad.

Met zijn vooruitzienden blik zag deze dat er een oplossing moest komen, hoe eer zoo beter.

Blijkbaar echter is het met zijn geopperd en zooveel klem en kracht voorgedragen plan gegaan als met zoovele andere, die een beter lot waren waardig geweest, — het is voor kennisgeving aangenomen. En de zaak bleef zooals het was.

Welk van deze plannen en misschien nog zooveel andere die er geopperd zijn, het meest kans van slagen heeft, is voorshands moeilijk te zeggen. Toch zou het ons niet verwonderen, als het laatst genoemde, n. l. van een transbordeur, weer werd opgevat en in studie genomen. Eerlijk gezegd, lijkt dit ons nog wel het best uitvoerbare en meest voldoening gevende, omdat de moeilijkheden van het verkeer o. i. erdoor tot een minimum gereduceerd worden.

Maar laat men dan de zaak aanpakken met den spoed en de activiteit die de bestaande toestand eischt. Hier taamt geen dralen meer. Er moet begonnen worden, wil men weer niet achterop en in een impasse komen, waaruit niet dan ten koste van veel tijd en veel geld te geraken zal zijn. De oplossing van dit probleem is voor een bekwaam en actief man als onze tegenwoordige directeur van O. W. eigenlijk een kluifje om van te smullen. Het zou ons daarom heel erg verwonderen als hij niet reeds al zijn aandacht eraan geschonken, en zijn plannen kant en klaar had liggen, slechts wachtend op een wenk van hoogerhand om ermee voor den dag te komen. Wij zijn er zeker van dat 't er bij den Raad met vlag en wimpel door zou komen.

Doch alvorens daartoe over tegaan, zou men o. i. eerst in overleg moeten treden met de tegenwoordige concessionarisse, en deze in de gelegenheid moeten stellen een nieuw plan van oeververbinding te bestudeeren. Door haar initiatief en beheer gedurende een reeks van zooveel jaren, heeft deze zich, ondanks de vele klachten die er vooral gedurende de laatste jaren, nu het verkeer met den dag toeneemt, bijwijlen rezen, toch inderdaad tegenover het publiek verdienstelijk gemaakt. Door haar concessie, is zij om het zoo maar eens te noemen in possessie; - haar komt dus o. i. de preferentie toe, om nu het bestaande systeem van oeververbinding met den dag meer onvoldoende blijkt, met een ander, beter voldoend systeem voor den dag te komen. Daarvoor geve men haar den tijd en de gelegenheid. Is echter deze termijn, - laat ons zeggen: van drie maanden - verstreken, en komt zij met geen beter plan voor den dag, - is zij niet genegen om welk plan dan ook uit te voeren, - doet zij m. a. w. dus afstand van haar preferentie-recht, dan heeft het Bestuur de handen geheel vrij en kan er met bekwamen spoed aan 't werk getogen, om bij afloopen van de bestaande concessie, aanstonds het nieuwe systeem in werking te kunnen stellen. Dit alles eischt natuurlijk grondig overleg, gedegen studie, nauwgezette voorbereiding, waarmede het zaak zal zijn zoo spoedig mogelijk te beginnen. Wij zien niet in waarom er langer mee gewacht.

En intusschen . . . doch daarover een volgende keer.

INGEZONDEN

Windwardside Saba D. W. I.
To the Editor „Amigoe di Curaçao".
Dear Mr. Editor:

Kindly allow a little space in your paper, whereby it is hoped that a long felt want may be brought before the Govt. of the Netherland's colonies in the West Indies.

To those visiting this island it must be quite plain to them that the village of the Windwardside is progressive; statistically this is so proved. We frequently hear a lot of talk about starting industries etc, in these colonies. Now we do not want to put the damper on any good intentions or to discourage capital, Govt. or private from being invested in either of the three islands; rather would we say go easy. We have witnessed one such attempt in the island of St. Eustatius; from the start it was plain to many that the manager though meaning well failed to understand local condition and master circumstances that we accrue, failure came; an island that should be progressing is now practically destitute. We of the Windwardside are not crying for food, nor are we crying so much for employment. What we would like over here is better school facilities and a roadway for vehicular traffic from this village to fortbay; this great need should no longer be denied us, since Curaçao has taken practically alle of our labouring lower class; the benefit of such a roadway could not be measured, and there is nothing to doubt about it being feasible; not a few, but all would benefit thereby, and it would be a lasting benefit, it could even be made to pay for itself through tolls on merchandise. As a matter of quotations; I would cite for the benefit of all who may read this article, thereby showing the enormous prices of transportation; at present we all pay from f 1.25 — to f 2.00 per 100 lbs. merchandise from the bay to this town, in shipping our staple crop potato per barrel is f 2.50 transportation to the bay. I can not ask for more space to numerate the benefits that would accrue to the island in general, but I am quite sure that those who having made the hazardous yourney from the fort-bay to the Windwardside would not put obstructions to prevent such a project being an accomplished fact by our Govt.

Hoping that as we have heard of the good intentions of our head colony toward us; that with the coming of our new Governor we may be blessed with at lest a roadway fit for vehicular trafic and for human beings to walk on.

Thanking you Mr. Editor for your valued space.

Most cordially
H. S. Johnson, Merchant.
Nov. 17 — 28

St. Eustatius D. W. I.

To the Editor of the Amigo di Curaçao.

Dear Sir.

After reading a small article in your paper, I deem it highly necessary to beseech you, to kindly allow me to insert a passage in your paper which I hope will be satisfactory to your approval. And beneficial to the island of St. Eustatius of which the inhabitance uphold.

I notice in a recent note in your paper, in which you were obliged to contradict the good done by the Ex-Governor of the Colony of Curaçao, for the islands, and the Colony of Curaçao. In which note contrasted him with „Venerable Abrahan Lincoln". Your disapproval of the note was quite authentic: As the Ex-Governor did absolutely nothing for the islands, as we all know. And such a comparison is only a profanation to Mr. Lincoln.

Such persons forming those ideas, they only do it to satisfy their own mammoth greedy appeties. And wants everthing only to suit their own platform.

It is also note worthy, Mr. Editor, that during the last hurricane that passed us at a velocity of about 123 miles an hour, and devastated houses, ruined crops, and killed animals, and left the place destitute in many places on the island, that no notice was taken of it ("By the Gezaghebber or the Local councillors.") after the storm abated,

This of course left the people in great distress, homeless, want of food, want of clothes. And no move of an philanthropic act on human kind was taken to mitigate the poor proletariats in their terrible destitute state.

Are we not in an Christian era which is now pending.

Are there no axioms of the Man of Nazareth left? Which states, love even your enemies, do good to all men.

Well Sir, — I have the honour to inform that there is also a spark of goodwill in Island for the community. After many day elapsed two honourable gentlemen volunteered and went to the Gezaghebber, and asked for some sort of help for the poor forsaken. And we understand that his denial was rather rigorous, but after somen antagonistic argument they demanded certain rites; namely as opening of public buildings etc. etc. that some place might be obtained for them to lay their heads from the rain and wind. Hoping that our representatives in the future will be endowed with a spark of goodwill towards humanity; and take cognizance of the statement, I leave it to your further approval.

H. HILL.

„De Curacaosche Post."

MIJNHEER DE REDACTEUR.

Beleefd verzoek ik U mij een kleine ruimte te willen toestaan in Uw veelgelezen weekblad. De reden hiertoe is de manier, waarop bovengenoemde dienst in onze stad marcheert. Onaangenaam werd ik deze week nl. getroffen door den wantoestand die er heerschte in de hal v/h Postkantoor alhier.

Eenigen haast hebbende was ik genoodzaakt circa 25 minuten te wachten voor het zegelloket (het eenigste) op luttele frankeerzegels. De betrokken jeugdige ambtenaar deed geen enkele poging door iets vlugger te werken den toestand meester te worden; en werden die lieden welke het luidst in 't Papiamento riepen het eerste geholpen, wat ik niet anders dan bedroevend kan vinden. Voor zoover ik meen te weten van welingelichte zijde, is niet lang geleden aan alle Directies van Nederlandsche Postkantoren een zoogn. looporder gericht, om eventueele verzamelaars zooveel mogelijk ter wille te wezen bij het aankoopen, etc. van zegels. Dit schijnt niet op Curaçao te slaan, daar een ambtenaar op een *niet druk* moment zelfs onbeleefd werd, toen ik hem van iedere der koerseerende post- en portzegels 2 exempl. vroeg, terwijl zoogn. gelegenheidsafstempeling vrijwel onmogelijk is.

Typeerend is ook wel voor Curaçao, dat waar iedereen weet dat het porto n/h Moederland 7½ct. en het recht van aanteekenen 15 c. bedraagt, de loketambtenaar eerst aan zijn Chef van Dienst moest vragen of 22½ ct. voldoende was; of zooals mij dezer dagen overkwam, dat ik aan het *eene* loket na veel wachten zegels kocht o.a. ook van 5 c. en de ambtenaar aan het *andere* loket opmerkte dat deze geen frankeersgeldigheid meer hadden, hetgeen echter na informatie ook onjuist bleek te wezen.

(Nederl. zegels hebben toch alle in de data van intrekking een geldigheidsduur van 10 jaren?)

Voorts behoort het heelemaal niet tot de onmogelijkheden, dat een brief in de stad 4 a 5 dagen onderweg is, of dat de pakketpost van een mailboot 5 dagen later nog gedeeltelijk onuitgezocht in de zakken staat.

Is het een wonder te noemen, als de geruchten waarheid bevatten, dat de C. P. I. M. met daaraan verb, „C. S. M," zelf een postkantoor denken te exploiteeren bij nadere goedkeuring, en is het niet terzelfder tijd bedroevend?

Vertrouwende dat dit stukje *iets* zal hebben bijgedragen tot spoedige verrijzing van een nieuw, naar de eischen des tijds en voor Curaçao geschikt ingericht Postkantoor.

Verblijf ik Hoogachtend;
U beleefd dankend v/d plaatsruimte
M. de Red,
Een abonnée.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS

Zuster Maria Hyronima. ✠

Dinsdagmiddag overleed op Habay zacht en kalm in den Heer de Eerw. Zuster MARIA HYRONIMA,

8 September l.l. vierde zij haar gouden professiefeest, nu riep God haar op om haar de kroon der onsterfelijkheid te geven voor haar zoo schoon en verdienstvol leven en met zooveel geduld gedragen lijden.

Zuster M. HIRONIMA (Mej. Dionisia Rodriguez) werd geboren te Sta Maria, Curaçao op 9 October 1851, en 8 September 1878 had zij het geluk zich door de H. Professie aan God te mogen toewijden. Het grootste deel van haar religieus leven heeft zij doorgebracht in het weeshuis van Habay, waar zij steeds met een glimlach op het gelaat als een weldoende moeder rondging.

Woensdagmorgen deed de H. E. Pater Vicaris M. V. D. ELSEN de Respons in de kapel van Welgelegen, waarna onder begeleide van de Eerw. Zusters en Paters, het lijk grafwaarts werd gedragen.

Zij ruste in vrede!

Nieuwe missionarissen.

Eind volgende week worden hier verwacht per S. S. „Alkmaar" de 4 nieuwe Paters missionarissen, 5 Zusters Dominikanessen, waarvan wij reeds melding maakten, en 1 Zuster van Schijndel n. l. Zuster *Casimira* (Florence Meyer.)

Wij wenschen allen van harte welkom.

Tot Algemeen Overste der Eerw. Zusters van Schijndel is gekozen de Eerw. Moeder MARIA THERESA, terwijl de afgetredene algemeen Overste gekozen is tot Vicaresse.

H. M. „Kortenaer."

Dinsdag is de „Kortenaer" uitgegaan om loodingen te doen in de Bullenbaai en schietoefeningen te houden. Dr. Quadekker en Luitenant Berger maakten 't tochtje mee. Dinsdagavond kwam de „Kortenaer" hier voor de haven om dr. Quadekker af te zetten.

Daarna vervolgde hij zijn koers om Woensdagmiddag weer hier voor de haven te komen en luitenant Berger aan wal te zetten. Per zelfde gelegenheid ging de Z. E. Pastoor Reisch aan boord om zich naar Bonaire te begeven, vanwaar het schip hier Donderdagmiddag voor de haven terugkeerde, om den heer SCHOTBORGH, Gezaghebber van Bonaire, en familie, af te zetten. Daarna stak het schip wederom in zee en keerde gistermiddag in onze haven terug.

Naar wij vernemen zal Woensdag Z. E. de wnd. Gouverneur, Dr. M. van Dijk, vergezeld van zijn militairen adjudant, per „Kortenaer" een dienstreis maken naar de Bovenwindsche eilanden om er de gevolgen van de stormramp van September l.l. in oogenschouw te nemen. Na een dag of acht hoopt men hier weer terug keeren.

Wij wenschen Z. E. en gevolg een voorspoedige reis.

Comité stormramp - Bovenwindsche eilanden.

Naar wij vernemen heeft de collecte voor de slachtoffers van de stormramp op de Bovenwindsche eilanden alhier ruim f. 20.000, opgebracht, waarvan ruim f. 5000 van Aruba, f. 5000 van de C. P. I. M. en employé's, f. 1500 van het steuncomité Ned. Antillen, de rest van den handel, kerkgenootschappen en particulieren alhier. Volgens van den minister ontvangen bericht heeft het in Nederland gevormd steuncomité slechs ruim f. 3000 weten in te zamelen, ofschoon in den oproep door de leden van het comité was te kennen gegeven, dat hulp op de eerste plaats van Nederland verwacht werd.

Natuurlijk is deze som bij lange na niet voldoende om alle geleden schade te herstellen en allen die dakloos zijn weer behoorlijk onder dak te brengen. Doch het gouvernement, dat in den eersten nood reeds zoo prachtig heeft voorzien door het zenden van f. 5000 in effectief en f. 5000 aan levensmiddelen, zal ook verder wel de helpende hand blijven bieden.

Stop.

Van Commandant Borren ontvingen wij een boekje „Stop", vooral bestemd voor de bestuurders van auto's, doch ook voor voetgangers, wielrijders en bestuurders van ezelen andere karren.

Onzen beleefden dank.

Het boekje is geschreven in het Hollandsch en in de volkstaal, en bevat kostbare wenken en raadgevingen om te komen tot een goede verkeersregeling. Daar het op de eerste plaats bestemd is voor autobestuurders, zal het aan alle chauffeurs in handen worden gegeven, terwijl deze verplicht zullen zijn het steeds bij zich te hebben, daar aan de binnenzijde vooraan het rijbewijs en achteraan het nummerbewijs zal geplakt worden. Dit heeft het voordeel dat de chauffeurs in hun vrijen tijd het boekje telkens kunnen inzien en zich zoo de verschillende verkeersregels in het geheugen kunnen prenten

Laat men z'n best doen zich de kennis dezer regels eigen te maken, maar dan ook in praktijk brengen, waardoor veel onaangenaamheden, overlast en ongelukken voorkomen zullen worden.

Welkom.

Uit Nederland is teruggekeerd de Heer H. Kiës, hoofdagent der K. N. S. M.; die wederom de plaats van den heer Boom komt in nemen. Welkom.

In dank ontvangen.

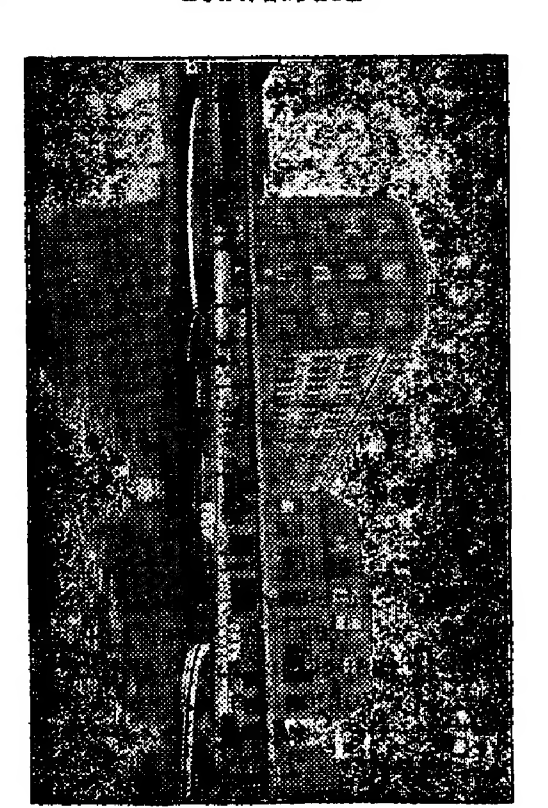
Mooie kalenders van *De Jongh's* Aerated Water Co.,

van de Agenten van *Beck Bier*, de *Cur. Trading Co.* en de *Horn-Linie*

van Dr. J. VERSLUYS: „De waterleidingsplannen voor Suriname's hoofdstad", overdruk uit „Water en Gas" No. 19 en 20 1928, van het *Bureau voor Handelsinlichtingen* te Amsterdam, het Gedenkboek 1903—1928, door Dr. M. G. de Boer; alsmede het 21ste Jaarverslag over 1924.

De nieuwe Gouverneur.

Het *Kol. Weekbl.* van 8 Nov. l.l. schrijft:

„Eindelijk!" zal wel de eerste uitroep van velen geweest zijn, die verleden, week Maandagavond de benoeming van den heer Ir. L. A. Fruytier in de krant lazen. Bijna drie maanden is, naar een nieuwen gouverneur gezocht. Voor zoover wij weten, is er al dien tijd van de gouverneur pogingen buiten den kring der meest-ingewijden niets uitgelekt. Van veel invloed daarbij is natuurlijk geweest, dat een benoeming als deze nog altijd niet de noodige publieke belangstelling heeft. Wat er verteld werd, waren ten deele praatjes, zelfs niet uit een journalistieken duim gezogen. Van Curaçao kwam het bericht, dat de heer Feber was afgekeurd en dat Mr. Van Haaren bedankt had, omdat hij met gouverneur Rutgers zoo goed kon opschieten. Wel is waar, dat op Curaçao een adres aan de Koningin ten gunste van oud-gouverneur Helfrich is rondgegaan en druk geteekend. Als blijk van waardeering zijner verdiensten ginds zal dit den heer Helfrich goed gedaan hebben.

De bladen hebben bericht, dat de heer Fruytier bijna 47 jaar oud is, en met een onderbreking van drie jaar van 1910 af bij de arbeidsinspectie is werkzaam geweest. Van 1922 tot 1925 was hij R. K. Tweede-Kamerlid. Tegenover Curaçao staat Ir. Fruytier als blank papier. Hij is geroemd als een bekwaam man, beschaafd en tactisch. Op grond van dit laatste nemen wij aan, dat hij in zijn onderhoud met den Groningschen correspondent van het *Handelsblad* dan ook wel niet zal gezegd hebben, wat men hem heeft laten zeggen, dat de petroleumwinning op Curaçao van het grootste gewicht is.

Gelet op het bovenstaande achten wij deze benoeming een gelukkige, voor zoover daaromtrent van te voren iets gezegd kan worden. Vooral omdat de nieuwe gouverneur tegenover Curaçao staat als een onbeschreven blad.

Niet dat het Curaçaosche vraagstuk zoo eenvoudig is. Wie het gouverneurschap daar gelijk stelt met het burgemeesterschap van een groot dorp in ons land, zooals wij onlangs hoorden zeggen, weet er letterlijk niets van. Men denke alleen maar aan de internationale beteekenis van het gebiedsdeel. En er is zooveel van inwendige aangelegenheid, dat allesbehalve eenvoudig is.

Wij hooren, dat misschien nog dit jaar de nieuwe gouverneur zal vertrekken. Dan wordt de tijd van voorbereiding wel kort. Nu is het waar, dat er ginds aangepakt moet worden; dat er als het ware op daden gewacht wordt, maar het is de vraag, of de schade van langer uitstel niet opgeheven zal worden door het voordeel van deugdelijke voorbereiding, die ten deele hier moet geschieden.

Belangrijke dingen wachten op afdoening. In zooverre zijn de omstandigheden den nieuwen gouverneur niet gunstig, dat zoo veel op eens komt. Buiten een tweetal Amsterdamsche redactiebureaux heeft het beleid der laatste jaren weinig of geen verdediging gevonden. Wat „de haven" betreft, moet bijna alles nog gedaan worden: de outilleering, de oeververbinding, scheepvaartwetgeving, de quarantaine; ieder van die is een vraagstuk op zichzelf. Men heeft het belastingstelsel en de uitvoering daarvan, die bij toenemenden bloei een achteruitgang der inkomstenbelasting toelaat. Men heeft den openbaren gezondheidsdienst, waaromtrent de droevigste dingen gezegd worden; volksbelangen als het arbeids- en het arbeidersvraagstuk, de volkshuisvesting, de bestrijding van het drankmisbruik. Maar wat zullen wij meer gaan noemen?

Zoo langzamerhand is alles in een toestand gekomen, die grondig bekeken moet worden en als het ware opnieuw geregeld. Slechts het uiterst moeilijke vraagstuk der bovenwindsche eilanden roeren wij nog met een enkel woord aan. De abandonneering is nog geen feit en het is te wenschen, dat de nieuwe gouverneur zich eerst nog eens de vraag stelle, of de afschaffing der belastingen nu het middel kan zijn, om deze eilanden te helpen. Het ligt in den aard der zaak, dat de heer Fruytier verbinding zoekt met den voorganger van den laatsten gouverneur, van wien hij nog zooveel plannen vinden zal, de meest urgente vraagstukken rakende, maar in het bijzonder zouden wij dit wenschen ten opzichte van de economische verheffing der bovenwindsche eilanden. Wij kunnen niet beoordeelen, of gouverneur Helfrich's voorstellen kans van slagen hadden, maar zij zijn een zeer ontijdigen en onverdienden dood gestorven.

Zal Ir. Fruytier beleven in zijn gouverneursloopbaan, wat Mr. Brantjes bij zijn optreden reeds voor de zijne heeft weggelegd gedacht: de herziening der staatsinrichting? Maar ook zonder die is het „parlementaire" vraagstuk er een van het uiterste belang, nu de verhouding van gouverneur tot koloniaien Raad, die van Curaçao tot Nederland, door de sluitende begrooting een geheel anderen aanblik gekregen heeft.

Het zal ons een verkwikking zijn, als wij over het verleden nu verder zwijgen mogen. Gouverneur Fruytier heeten wij hartelijk welkom. De belangen van land en volk, ook die van Nederland ginds, binden wij hem op het hart. Voor iemand met werklust en krachtige hand is in het bestuur van Curaçao voldoening te vinden. Die wenschen wij hem toe, reeds gedurende zijn bewind, dat onder Gods zegen moge strekken tot heil van Curaçao.

Gezaghebber van Aruba.

Per S.S. „*Nickerie*" wordt morgen verwacht de nieuwe gezaghebber van Aruba de heer I. WAGEMAKER. Van harte welkom!

Het Kol. Weekblad schrijft 8 Nov.

Naar wij vernemen is de heer Wagemaker een Indisch bestuursambtenaar, die nog onder den oud-gouverneur van Curaçao, den heer Helfrich, in Benkoelen is werkzaam geweest.

Heden ontvingen wij telegrafisch bericht van het overlijden van onze jongste zuster en schoonzuster Mevrouw

M. M. Folkers-Stoit Dijck

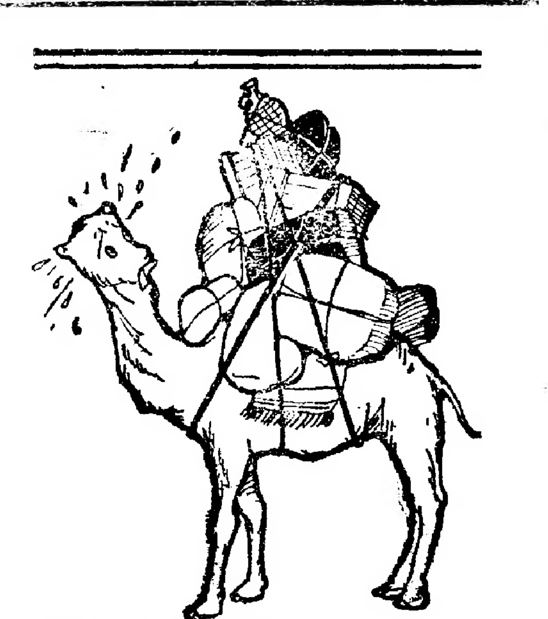
te Groningen in den ouderdom van 30 jaar.

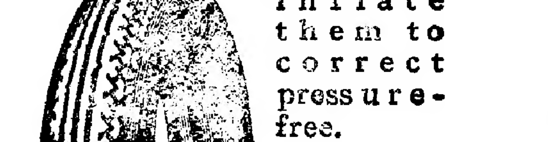
Curaçao 1 December 1928.

J. L. Stoit Dijck

M. A. H. Stoit Dijck Beaujon.

Geen bezoek.

H. M. Kortenaer.

Op beleefde uitnoodiging van Comandant LAGAAY hebben wij een bezoek gebracht aan den nieuwsten van onze torpedojagers, H. M. „*Kortenaer.*"

Aanboord werden wij allervriendelijkst begroet door Luitenant VAN DULM, die zich aanbood als onze cicerone en al was 't natuurlijk maar heel vluchtig, de duizend en een technische geheimen van dit prachtschip voor ons ontsloot. Nu ging 't trap op, trap af, geen hoekje werd vergeten.

Zoo'n torpedojager als de „*Kortenaer*" is eigenlijk van boven tot beneden, van voren tot achteren, één bonk techniek, waar een gewoon leekenverstand bewonderend tegen op ziet, zonder echter ook maar in de verste verte te begrijpen, wat er aan elk onderdeel vastzit, en wat een studie elk onderdeel vereischt heeft. Ik waag 't daarom niet er een beschrijving van te geven. Het ijs is me te glad, en aan capriolen heb ik een broertje dood.

Laat mij alleen maar even zeggen, dat de „*Kortenaer*" die eerst 3 Sept. l.l. in dienst gesteld is, met zijn drie zusterschepen, „*De Ruyter*" en de „*Evertsen*" die in 't voorjaar zijn in dienst gesteld en nu reeds opweg zijn waar Indië, terwijl de „*Piet Hein*" in den zomer van dit jaar is klaar gekomen en nu 15 Dec. a. s. naar Indië zal vertrekken, tot de meest moderne in haar soort behooren.

Zij overtreffen alle buitenlandsche jagers, zoowel wat grootte als bewapening betreft. De officieren van de Amerikaansche marine te San Juan, Portorico, stonden er paf van, en moesten eerlijk bekennen, dat Amerika geen enkele jager had als de „*Kortenaer.*" Er mogen in den vreemde enkele torpedojager-*leiders* zijn, die wat grooter zijn, als jager is de „Kortenaer" onovertroffen. Dat wil toch wel heel wat zeggen.

En zoo hebben wij er reeds vier, en krijgen we er nog vier bij, n. l. de „*Van Galen*" en „*Witte de With*" in 't voorjaar van 1929, en de „*Banckert*" en „*Van Nes*" in 1930. Bovendien zijn er plannen voor nog vier van deze jagers op komst.

Wat wel 't mooiste en een glorie voor onze nationale industrie is, waarop we groot kunnen gaan, is het feit dat alle in Holland zelf gebouwd zijn, n. l. op de scheepstimmerwerf van Burgerhout te Rotterdam.

Tot in de kleinste onderdeelen en in de fijnste finesses is alles zoo nauwkeurig mogelijk berekend, er is gewoekerd met alle beschikbare ruimte, alles is zoo krachtig en toch zoo licht mogelijk gebouwd om eene zoo groot mogelijke snelheid te kunnen ontwikkelen.

De waterverplaatsing is 1640 ton. De lengte van het schip 98 M. de breedte 9 M. en de diepgang 3.2 M. De maximumsnelheid is 36 mijl, terwijl de gewone dienstsnelheid 15 mijl is.

Het totaal vermogen is 35.000 A. P. K. terwijl de actieradius 4500 mijl is. Het schip wordt voortbewogen door turbines, welke hun stoom krijgen uit 3 Yarrowketels, met een stoomdruk van 16 atmosfeer. Voor vaarten tot 20 mijl worden aparte kruisvaartturbines gebruikt. In een haven liggend zorgt een dieselmotor met dynamo voor de electriciteit.

De bewapening van elk der jagers bestaat uit 4 kanonnen van 12 c.M., 2 van 7.5 c.M, 4 mitrailleurs van 1.2 c.M., 6 lanceerinrichtingen voor torpedo's van 53 c.M. in 2 drielingbuizen, 4 dieptebommenwerpers en 24 mijnen.

Alles wordt electrisch geregeld en gericht van uit de seinkamer, waar ook het moederkompas staat, waarop de verschillende dochterkompassen zijn aangesloten. De Radio-installatie is geheel up to date, terwijl ook de verschillende loodingen door middel van een radio-apparaat verricht worden. Verder zijn er nog aan boord 2 afstandmeters, 2 zoeklichten en een nevelschermapparaat.

Wij hopen hiermede onze lezers eenigszins een idee te hebben gegeven van de inrichting dezer allermodernste jagers. De kosten van elk schip bedragen vier en half miljoen gulden. De commandantshut, waarvan de betimmering een geschenk is van de firma Burgerhout, ziet er keurig en solied uit, geheel in overeenstemming met het karakter van het schip. Ook de hutten en verblijven der officieren zijn keurig en degelijk, terwijl het verblijf der manschappen ondanks de maar heel beperkte ruimte, toch net en comfortabel is. Bovendien is er nog een ziekenkamer met 3 bedden, operatietafel en alles wat er maar noodig kan zijn.

Nederland mag trotsch zijn op z'n jagers, die alle andere verre overtreffen.

Onzen beleefden dank aan commandant LAGAAY voor de hoffelijke invitatie en aan Luit. VAN DULM voor alle inlichtingen.

Bezoek van Amerikaansche Vliegtuigen

In de tweede helft van deze maand (Nov.) denkt de Amerikaansche journalist Floyd Gibbson, vergezeld van vier makkers, een kruistocht te maken per vliegmachine naar de landen aan de Caraibische Zee, waarbij ook Paramaribo zal worden aangedaan.

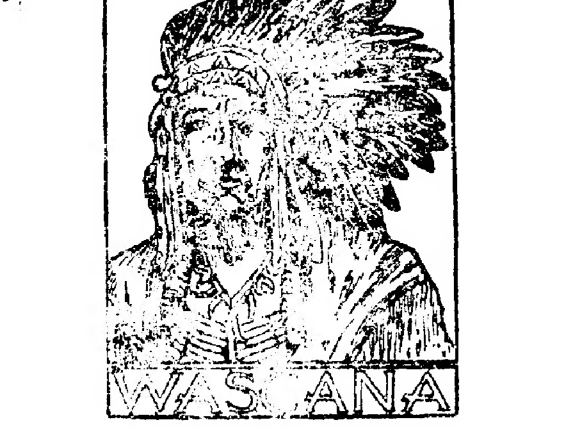
Het doel van den tocht is gegevens te verzamelen, welke gepubliceerd zullen worden en om luchttochten populair te maken.

Evenens heeft een andere Amerikaansche vlieger, kapitein Joseph M Patterson, mede-eigenaar van de Chicago Tribune en directeur-hoofdredacteur van de Daily News van New York, het voornemen tusschen 1 December a.s. en 1 Februari 1929 met een zeevliegtuig een tocht te maken naar de West Indien,

Ook deze vlieger denkt Suriname aan te doen. (De West)

Nieuwe postzegels.

Wij vestigen er de aandacht onzer lezers op, dat met ingang van 1 December de nieuwe postzegels in gebruik, en de oude buiten gebruik gesteld zijn.

Officieele Berichten.

De heer Arnuldus Marinus Schütte is benoemd tot adjunct-commies in Curaçao en werkzaam gesteld op de Inspectie der Belastingen alhier.

De Loods alhier G. van der Struys is naar Aruba gedirigeerd en benoemd tot tijdelijk Havenmeester en Loods aan de St. Nicolaasbaai aldaar.

Het bij G. B. dd. 6 Juli 1928 aan den Notaris Ed. S. Lansberg verleend verlof om zich van zijn standplaats te verwijderen is geëindigd verklaard.

De Heer Lansberg voornoemd is in activiteit hersteld als Secretaris van den Voogdijraad alhier en de Heer Q. L. Rigaud is eervol ontheven van de verdere waarneming dier betrekking.

Regenval.

Over de maand November gaf de regenmeter van het St. Thomascollege als volgt aan:

4	Nov.	20.0	m.M.
6	„	52.0	„
7	„	9.5	„
8	„	22.5	„
9	„	2.5	„
10	„	12.0	„
11	„	1.8	„
12	„	6.0	„
13	„	18.0	„
14	„	27.0	„
15	„	22.0	„
16	„	1.1	„
17	„	3.8	„
19	„	1.8	„
20	„	24.8	„
22	„	3.5	„
24	„	3.3	„
25	„	0.2	„
27	„	0.2	„
28	„	6.6	„
29	„	5.5	„
Totaal		244.1	m.M.

DECEMBER.

4	Dec.	4.5	m.M.
5	„	17.4	„
6	„	74.0	„
7	„	0.4	„

Gelukstelegrammen.

De Directeur van 's Landsradio maakt bekend dat er dit jaar radio-telegrammen van gelukwensch met Kerstmis en Nieuwjaar zullen kunnen gewisseld worden tusschen Curaçao en Nederland en Curacao-Nederlandsch Oost-Indië, voor den prijs van resp. f. 3.25 en f. 6.50. Hiervoor vestigen wij de aandacht onzer lezers op de desbetreffende aankondiging op de laatste pagina van dit blad.

Zeilvaart

gedurende de maand Nov. 1928.

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar*	
Antigua	1	Aruba	24
Aruba	25	Bonaire	44
Barbados	1	Bov. Eil.	1
Bonaire	41	Guanta	2
Bov. Eil.	3	La Guayra	2
Guanta	2	La Vela	14
La Guayra	4	Maracaibo	7
La Vela	9	Mayaguez	1
Maracaibo	4	Pto Cabello	33
Mayaguez	1	Rio Hacha	2
Pampatar	1	Sto Domingo	3
Pto. Cabello	12		
Pto. Rico	1		
Rio Hacha	1		
Sto Domingo	4		
Tucacas	17		
Van Zee	3		
Total	130	Total	133

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Nov. 1928 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Nov. 1928	130	30.339	26.536	404	3.772.492	2.091.450
Vorige maanden	1.411	251.122	224.337	3.768	35.849.152	19.859.229
Totaal	1.541	281.461	250.873	4.172	39.621.644	21.950.679

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Petroleum in Suriname.

Tot dusverre is er officieel niets te vernemen van de petroleumzaak.

De West heeft echter van andere zijde het een en ander vernomen en dat klinkt gunstig.

De grondmonsters, onder toezicht van rechterlijke ambtenaren te voorschijn gebracht bij boringen in den Corantijnpolder, bleken bij scheikundig onderzoek wel degelijk petroleum te bevatten, naar het blad mededeelt. Op nog geen tien meters diepte bleek de bodem doortrokken met olie.

De heer Houdelet is nu in vrijheid gesteld en het blad hoopt — wat ongetwijfeld ieder doet — dat er nu een ernstig en degelijk onderzoek zal volgen.

De zaak is het alleszins waard.

Er is weliswaar geen reden voor overijling, want is er werkelijk olie dan moet nog blijken, of die olie ook in voldoende hoeveelheid aanwezig is om exploitatie loonend te maken, doch dit neemt niet weg, dat men nu de zaak wel ernstig mag aanvatten.

Intusschen blijft de geschiedenis met den boor-ingenieur vreemd.

Ook daaromtrent vernam het blad bizonderheden.

Door een meer voorkomende fout viel echter uit het artikel, dat daaromtrent gepubliceerd werd, juist het voornaamste gedeelte daarvan weg.

De redactie stelde ons het weggevallen gedeelte collegiaal ter beschikking, zoodat wij het onze lezers kunnen voorleggen.

Na verteld te hebben, dat de heer Houdelet naar Nickerie vertrok en vandaar eenige monsters petroleum aanvoerde, als afkomstig van Paradise, moest in het artikel volgen:

„Toen men, in tegenwoordigheid van eenige gouvernementsambtenaren, deze vondst controleerde op Paradise, bleek het dat de heer Houdelet gefantaseerd had. Terzelfder tijd verspreidde zich het gerucht, dat de aangevoerde monsters wel van Nikerie, maar niet van Paradise afkomstig waren. De heer Houdelet zou n. l. grieven hebben tegen den heer Koker, waarom hij weigerde met hem samen te werken en hem eenvoudig voor den gek hebben gehouden.

De heer Koker diende een klacht in wegens poging tot oplichting. Volgens overeenkomst zou hij den heer Houdelet een zekere som moeten betalen, als deze aantoonde, dat er petroleum voorkwam in den bodem. Hij meende nu, dat de Heer Houdelet had getracht hem op te lichten met valsche monsters."

Tot zoover het blad.

Hierboven heeft men reeds gelezen van het gevolg dezer klacht.

Het is te hopen, dat er nu spoedig meer licht komt.

Nu de fantasie.

Die mag ook haar plaatsje hebben bij deze geschiedenis. Wij hebben de geruchten wel niet kunnen controleeren, doch ze zijn te „aardig" om niet medegedeeld te worden. En wie weet, hoe ze nog uitkomen. Er zijn immers toch al heel wat verrassingen geweest in deze zaak.

Vooreerst dan zou de olie in Nickerie uit de gemaakte boorgaten naar boven komen en zelfs sterke neiging tot spuiten vertoonen.

Dan zou den heer Houdelet door het Gouvernement een belangrijk bedrag—men noemt zelfs f 20.000 — zijn toegezegd bij schriftelijke overeenkomst, uit te betalen in maandelijksche termijnen, die nogal schappelijk zijn. Ook hiervan worden de bedragen genoemd.

Hierdoor zou hij in staat gesteld zijn, nu eerste klas te gaan logeeren in een hotel en zich verder ter beschikking houden.

Ook wij houden ons ter beschikking.

Voor meer licht!

(De Surinamer.)

Inbraak.

In den nacht van 6 op 7 Dec. is een dief weten binnen te dringen in het magazijn van de heeren Abady & Co. hoek Breedestraat punda, door een achterdeur open te zagen. Eenmaal binnen heeft hij het kasregister opengebroken zonder echter iets te vinden daar men juist daags te voren al het geld op de bank gedeponeerd had.

Nieuwe Stoomvaartlijn.

Naar de *Boletin* meldt, heeft Woensdag voor 't eerst onze haven aangedaan de stoomboot *Izgled*, komende van Yugo-Slavakije, en met bestemming voor Colon en Chili. De boot meet 8000 ton. Voortaan zal deze lijn geregeld onze haven aandoen. De Agenten dezer maatschappij zijn de heeren Fishborn en Fabricius.

Deze boot bracht cement voor ons departement van O. W.

Welkom op Curaçao.

Herdenking Roald Amundsen.

Van den heer S. A. L. MADURO, wnd. Consul van Noorwegen, ontvingen wij een circulaire, welks inhoud wij bij dezen gaarne publiceeren. Het doel is ROALD AMUNDSEN den Held der Pool, die bij het heldhaftig reddingswerk van de overblijvenden der „Italia" zoo jammerlijk om het leven kwam, plechtig te herdenken.

Volgens gemelde circulaire heeft het Gouvernement van Noorwegen besloten ROALD AMUNDSEN plechtig te herdenken op Vrijdag, 14 December a.s. volgens het volgende program:

1. door de verschillende kerkgenootschappen te verzoeken de klok te luiden gedurende 2 minuten, n.l. van 12 uur tot 12.02 uur.

2. een oproep te doen om gedurende 2 minuten, van 12 tot 12.02 uur alle werk te stoppen.

3. de schoolbesturen te verzoeken alle onderwijs op dien dag te schorsen en de leerlingen bijeen te brengen om te luisteren naar een toespraak door het hoofd te houden over Roald Amundsen, waarna een nationaal lied zal worden gezongen.

4. een algemeene oproep om de vlaggen halfstok te hijschen van 12 tot 2 uur.

De Noorsche Gezantschappen en Consulaten zullen de Noorsche vlag halfstok hijschen en de kapiteins van Noorsche schepen uitnoodigen eveneens te doen.

De duurste en de goedkoopste auto

Lord Rothermere, de Engelsche courantenkoning, zal binnenkort de gelukkige bezitter van de duurste auto ter wereld zijn. Het chassis zal van zilver vervaardigd worden en met goud worden ingelegd; op de motorkap zal met gouden letters te lezen staan: Veritas vincit. (De waarheid zegeviert) Deze wagen, die het hart van iedereen autodief sneller zal laten kloppen, zal 200.000 dollars kosten.

De Maharadja van Patiala bezit een toerwagen, die 30.000 dollars heeft gekost. Het is een wagen bestemd voor de jacht op grof wild en is als een tank met geweren uitgerust. Het binnenwerk is van mahoniehout, de handvatten van hefboomen en portieren zijn van ivoor.

De meeste automobilisten, echter interesseeren zich waarschijnlijk meer voor den goedkoopsten, dan voor den duursten wagen. En tot die goedkoopsten behoort zeker, naar „De Auto" meldt, een wagen „Passion" genaamd, die in 1915 door een student in Columbia voor 12 dollar werd gekocht en die thans nog, na 75.000 mijl, goed loopt. Deze „luxe auto" werd grootendeels in elkaar gezet uit auto-afval en toen mooi geschilderd. De eigenaar beweert er nog 100 K. M per uur mee te kunnen rijden.

KABELBERICHTEN.

Londen. Volgens de laatste berichten is de toestand van Koning George zeer verontrustend. De twee doktoren, die om half zes het Buckinghampaleis verlieten keerden een uur daarna plotseling terug. Ook kwam tegen middernacht in allerijl ten paleize de hertog van York, de tweede zoon van Koning George, de eenige die op 't oogenblik in Engeland was.

Volgens de „Daily Mail" is er besloten een commissie te benoemen om namens den koning te handelen. Deze commissie bestaat uit den kanselier, den eersten minister, den aartsbisschop van Canterbury en den hertog van York.

Santiago de Chile. Begin December heeft een zware aardbeving de streken Tulca en Contitucion van Chile geteisterd. De stad Talcacentro met 30.000 inwoners heeft het meest geleden. Volgens de laatste berichten had men reeds 318 dooden, 257 zwaar en meer dan 2000 lichtgewonden van onder de puinhoopen uit gehaald.

Londen. De toestand van den koning is nog steeds 't zelfde. De vijf doctoren hielden een consult in het Buckinghampaleis en publiceerden het volgende bulletin Zijne Majesteit had een tamelijk rustigen morgen, ofschoon de temperatuur 100.2 is, handhaaft zich de geringe beterschap.

Brussel. Wegens doorbraak van de Scheldedijk vluchtten 5000 inwoners van Noordech bij Termonde. Al het vee is verdronken en de eigendommen zijn verwoest.

Radio-Nieuws.

Radio-persdienst 16 Nov.

Persbureau Industria Eindhoven.

Er zijn menschen....

In „Der Deutsche Rundfunk" treffen we het volgende artikeltje van Arthur Schwarenberg aan, dat ook van toepassing kan zijn op sommige Indische luisteraars:

ER ZIJN MENSCHEN. . . .

die denken,

dat de zenders alleen voor hen zijn,

dat men alleen radio-programma's behoort te geven, die *zij* mooi vinden,

dat *zij* geen bedrage behoeven te sturen aan den Omroep;

die meenen,

door terugkoppeling alles te kunnen bereiken, iedereen een genoegen te doen, wanneer zij hun luidspreker voor het raam plaatsen,

dat men pas waar kunstgenot heeft, wanneer twee zenders elkaar hinderen;

die beweren

Amerika alleen met een detector te hooren, alles beter te kunnen dan de omroep-leiding.

dat een betere ontvangst dan de hunne absoluut onmogelijk is.

die meenen

dat hun antenne de langste behoort te zijn,

dat een antenneveiligheid onzin is.

die echter nooit begrijpen, dat ze zelf iets verkeerd doen.

Hollands bekendheid in het Buitenland.

Holland, dat vroeger een wereldreputatie genoot, omdat een gedeelte van de bevolking op klompen liep, is thans door heel andere dingen bekend. Vooral de Philips-kortegolfzender PCJJ, wordt door vele menschen in het buitenland vereenzelvigd met de idee Holland.

Dit bewijst wel het volgende grapje, dat we vonden in „EAR" een Spaansch tijdschrift.

Leeraar. Laten wij eens kijken, hoe het met je aardrijkskundige kennis staat. Wat weet je van Holland?

Leerling. PCJJ, meneer!

Wetenschappelijk Nieuws.

De reis van prof. Vening Meinesz naar Amerika.

Omtrent de reis van prof. Vening Meinesz naar Amerika voor de uitvoering van slingerwaarnemingen op zee, in gevolge een uitnoodiging van de Carnegie Institution, meldt men ons:

Na 31 September te zijn aangekomen is prof. Vening Meinesz dadelijk doorgegaan naar Washington, waar hij het slingertoestel opstelde in het hoofdstation der zwaartekrachtbepalingen der U. S. Coast and Geodetic Survey. De waarnemingen, die hij daar heeft uitgevoerd met die voor en na de reis te de Bilt, brengen verband tusschen zwaartekrachtbepalingen in Nederland en die in de Vereenigde Staten. Verder werd hij te Washington geheel in beslag genomen door allerlei besprekingen met autoriteiten: den Secretary of Marine Wilbur, den Admiral Hughes, het Carnegie Institution, de Coast and Geodetic Survey; verder met de heeren Dr. F. ES, Wright van het Carnegie Institute en den Principal Scientist E. B. Collins van het Hydrografische Bureau, die ter opleiding in de uitvoering der waarnemingen aan hem waren toegevoegd.

De U. S. Submarine S. 21, commandant Luit. J. L. Fisher, was tot zijn beschikking gesteld; in de centrale der boot, die boven water 980 ton meet, dus iets grooter is dán de K. XIII en inwendig hooger én ruimer, is het slingertoestel opgesteld, dat 1 October door Secretary Wilbur, Admiral Hughes en Rear Admiral Leigh, die de boot inspecteerden werd bezichtigd. Den volgenden dag vertrok de S. 21 van de Naval Yard te Washington naar Hampton Roads aan den mond der Chesapeake baai. Daar voegden zich twee Eagle boats der Marine, kleine tuigen van ongeveer 500 ton, bij de S. 21, om deze te begeleiden.

Den 4en October werd de zeereis aangevangen; langs de kust, op de Atlantic Shelf werden de eerste waarnemingen uitgevoerd. Den 8 October kwam men te Key West, waar men tot 11 October bleef. Vandaar ging de reis over het Sigsbee diep in de Golf van Mexico naar Galveston, dat men 15 October bereikte. Den 20sten werd de terugreis naar Key West aanvaard en de route genomen langs de Mississippidelta, waar waarnemingen werden uitgevoerd in profielen loodrecht op de kust, om te kunnen nagaan in hoever hier het isostatisch evenwicht was gestoord door de geweldige slibafzettingen voor de mondingen der rivier. Te Key werd weder eenige dagen rust genomen, voordat men vertrok naar Guantanamo (Zuidoost Cuba). De S. 21 is daar 2 November aangekomen.

Tot Galveston, vanwaar de laatste schriftelijke berichten zijn ontvangen, was de reis zeer aangenaam geweest; alleen was de temperatuur in de Golf van Mexico nog al hoog: 31 à 32 graden C. De verhouding aan boord was zeer prettig. Officieren en bemanning waren uiterst voorkomend en hulpvaardig. In dit opzicht was de ervaring van prof. Vening Meinesz dezelfde als aan boord van de Nederlandsche onderzeebooten.

De reis gaat nu verder van Guantanamo naar St. Thomas, noord langs Porto Rico, via het Porto Rico of Nares diep. Daar wordt de route gekruist, die in 1926 door de K. XIII is gevolgd: ook toen zijn waarnemingen boven dat diep uitgevoerd. Van St. Thomas vertrekt men 15 November langs de Zuidkust van Porto Rico naar het Bartlet diep ten Zuiden van Cuba en terug naar Guantanamo, waar men 21 November moet aankomen. Den 24en November vertrekt de S. 21 naar Hampton Reads, waar 30 November de reis zal zijn afgeloopen.

De belangstelling in de werkzaamheden van prof. Vening Meinesz is in de Amerikaansche wetenschappelijke kringen zeer groot; men verwacht daarvan belangrijke wetenschappelijke resultaten en hoopt, dat na aanschaffing van een toestel voor de uitvoering van zwaartekrachtbepalingen op zee de waarnemingen door Amerikaansche onderzoekers met medewerking der Marine zullen kunnen worden voortgezet.

DE DOODENDE RADIOGOLF.

Dood of leven brengende straal.

De Duitsche vereeniging voor radiotechniek heeft dezer dagen in Bremen vergaderd. De bekende specialist op het gebied van korte golf, prof. Esau uit Jena, hield een voordracht waarin hij de uitkomsten van onderzoekingen mededeelde, die geheel nieuwe gezichtspunten openen, aldus een bijzondere corr. van de Tel.

Esau heeft met onderdeelen van een Watt en met normale zendlampjes, zonder antenne, afstanden van meer dan 25 K.M. op de ultra korte golf kunnen overbruggen. Met toepassing van meer energie kon hij zelfs tot 400 K.M. gaan Hij heeft op deze korte golven ook kunnen telefoneeren. Voor het ontvangen van deze hyperkorte golven (van minder dan 3 meter golflengte!) heeft Esau een uiterst eenvoudigen „Ueberlagerungs"-ontvanger geconstrueerd. De heele zender heeft ongeveer de grootte van een sigarenkistje.

Voor scheepvaart, bergsport en militaire doeleinden zijn deze ontdekkingen van het grootste belang. Maar niet minder ook voor de geneeskunde, gelijk voorloopige proeven bewijzen.

Een dertigtal dieren, die met tuberkelbacillen waren besmet, werden in twee gelijke groepen verdeeld. Het eene vijftiental werd met gerichte ultra korte golven bestraald, het andere niet. De laatste stierven alle, terwijl die van de eerste groep na weken en maanden nog even gezond waren als vóór de inenting.

De bestraling moet echter met kennis van zaken geschieden, anders is ze gevaarlijk. Esau heeft muizen, ratten en konijnen met ultra korte golven kunnen dooden. (de doodende straal!) Bestraalt men een mensch, dan neemt de lichaamstemperatuur niet minder dan een graad per seconde toe. Wonden onder invloed der korte golven, houden op met bloedend, worden droog en vertoonen spoedig korstvorming.

Er moet nog nader onderzocht worden wat zich hierbij eigenlijk in 't lichaam afspeelt; warmtewerking, zenuwprikkeling en (of) verandering der eiwitstoffen. Esau heeft vastgesteld, dat de dood van dieren bij sterke straling zoo goed als ogenblikkelijk intreedt, en wel onder maximale spierspanning.

Wij zullen verdere wetenschappelijke mededeelingen moeten afwachten. Het belang van deze onderzoekingen is echter moeilijk te onderschatten. Er openen zich nieuwe perspectieven en men zou bijna van een wetenschappelijke sensatie kunnen spreken.

PRACHTIGE CHOCOLA EN MARSEPEIN figuren uit Holland voor het aanstaande

St Nicolaasfeest

in de BOTICA DEL PUEBLO van de JONGH & Co.

2-2

****

Op den 9n December a.s. hopen onze geliefde ouders hunne 25-jarige echtvereeniging te herdenken, op welken datum het ons zeer aangenaam zal zijn, vrienden en kennissen te ontvangen.

Curaçao, den 24n November 1928.

Hunne dankbare kinderen,

Receptie: / *ARMANDO DE GROOT*
8.30 p. m. / *FRITS DE GROOT*
Klipstraat 24 / *ANNA DE GROOT*
3—3 / *URANIA DE GROOT*

****

Maduro's Bank

Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls 2.250.000

Koopt en verkoopt wissels, buitenlandsch bankpapier, coupons, gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven, Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.
Safe-loketten — Spaarbank.

APOTHEEK „Botica Nacional"

van EDMUND JACOBSEN, Apotheker

AMERICAN DRUGSTORE — ENGLISH PHARMACY

Breedestraat, Otrabanda Telefon No. 256

Spoedige aflevering van Recepten
Patentmedicijnen en Chemicalien
Drogerijen Parfumes en Zeepen
Wijnen en Likeuren
Alle Foto-artikelen
Allerlei Soorten van
Chocolade, Suikerwaren, en Koekjes
Sigaren en Sigaretten Sodawater en Limonade
VLUGGE BEDIENING — OOK AAN HUIS BEZORGEN.

SHELL PRODUCTEN.

PRIJSNOTEERING.

Gasoline ex pomp per gallon	fl.	0,68
Gasoline per blik van 5 gallons	„	3,90
Kerosine per blik van 5 gallons	„	2,75
Mineral turpentine [vervangt terpentijn]per blik van 5 gallons	„	8,50
Smeeroliën:		
„Single Shell" ex pomp per gallon	„	1,55
„Double Shell" ex pomp per gallon	„	2,—
„Triple Shell" ex pomp per gallon		2,50
Cokes per ton	„	15,—
Kero-gasolie, brandstof voor "Delco" installaties enz. per gallon	„	0,34

De levering van „Kero-Gasolie" geschiedt uitsluitend in drums van 80 gallons

CURAÇAOSCHE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ.

80

TIELEMAN & DROS

MENSING & Co Agenten.

Rieten meubelen.

fijne kwaliteit in alle prijzen verkrijgbaar bij TISCHER & Co.

1—2

Bekendmaking.

Ondergeteekende maakt bekend, dat met goedkeuring van het Hoofdbestuur der Posterijen- en Telegrafie den Haag dit jaar de gelegenheid zal worden geopend voor Curacao-Aruba-Bonaire en Bovenwindsche eilanden om Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen te wisselen tusschen Nederland en Curaçao alsmede tusschen Curaçao en Nederlandsch Oost-Indie.

De kosten voor Holland zullen bedragen f 3,25 en voor Ned. Oost-Indie f 6,50 per telegram, met inbegrip van adres en onderteekening.

De gelegenheid tot verzending zal bestaan gedurende het tijdvak 20 December 1928 tot en met 3 Januari 1929.

De aflevering zal plaats hebben zooveel mogelijk op 25 December 1928 (Kerst- of gecombineerde wensch) of op 1 Januari 1929 (uitsluitend Nieuwjaarswensch).

De Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen, welke eerst na de feestdagen aankomen, worden uiteraard onmiddelijk besteld.

Voor aflevering in Nederland en Curacao, zullen speciale luxe formulieren gebruikt worden.

Ten aanzien van den tekst der Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen kan door den afzender een keuze worden gedaan uit de hieronder volgende 16 teksten waaraan geen veranderingen gebracht mogen worden.

1. Prettige Kerstdagen en een gelukkig Nieuwjaar.
2. Hartelijke Kerstgroeten van ons allen.
3. De beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.
4. De hartelijkste groeten en wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.
5. De hartelijkste groeten en wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar aan allen thuis.
6. U en de Uwen een vroolijk Kerstfeest en gelukkig Nieuwjaar.
7. Wij allen zenden U de hartelijkste groeten en beste wenschen met de feestdagen
8. Gezondheid en geluk zij Uw deel met Kerstmis en in het Nieuwe jaar.
9. Ik wenschte bij U te zijn, teneinde U persoonlijk een vroolijk Kerstfeest en een gelukkig Nieuwjaar te wenschen.
10. Moge een prettig Kertsfeest en een gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar Uw deel zijn.
11. Veel dank voor Uwe goede wenschen, welke even hartelijk worden beantwoord.
12. De beste wenschen voor een gelukkig en gezegend Nieuwjaar.
13. Moge het Nieuwe Jaar U gezondheid, geluk en voorspoed brengen.
14. Uwe goede wenschen worden hartelijk beantwoord. Moge het Nieuwe Jaar U alleszins voorspoedig zijn.
15. Aan onze overzeesche handelsvrienden zenden wij onze beste wenschen voor een prettig Kerstfeest en een gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar.
16. Op deze feestdagen wenschen wij onze waardeering uit te spreken over de hartelijke betrekkingen, welke tusschen ons bestaan, en zenden wij U onze beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.

De telegrammen worden tegen afgifte van quitanties vanaf 1 December a.s. aangenomen ten kantore van het Radiostation Riffort.

Beleefd wordt verzocht de telegrammen ter voorkoming van foutieve overseining zoo zoo duidelijk mogelijk op te stellen.

De Directeur van den Landsradio- en Telefoondienst,
D. MOLENKAMP.

2—3

Notaris J. J. Beaujon EN Mr. S. G. C. v. d. Veen Zeppenfeldt

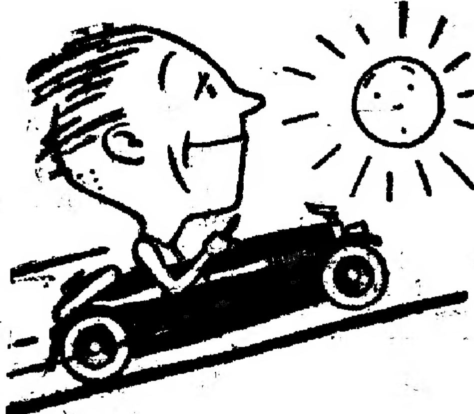
hebben hun kantoor overgebracht naar de **WOLKSTRAAT No. 4a.**

2—2

DRINKGLAZEN

in verschillende grootte verkrijgbaar bij TISCHER & Co.

2—2

Op warme dagen gaan toeren!

Frischheid en comfort is noodzakelijk om krachtig te blijven.

Daarom juist verlangen alle zakenlui **B. V. D.** onovertroffen in frischheid en comfort, juiste maat en lange duur.

Maar zorg er voor dat je de wereldberoemde onderkleeding krijgt, die je vraagt. Elk **B. V. D.** kleedingstuk draagt dit roodgeweven label.

Wettig gedeponeerd.
The B. V. D. Company, Inc., New York
Sole Makers "B. V. D." Underwear
"NEXT TO MYSELF I LIKE 'B. V. D.' BEST"
Agenten: A. & J. C. Henriquez.

CURIEL'S BANK.

Willemstad - Curaçao - Ned. West-Indie.

ALLE BANKZAKEN.

Rekening-courant in locaal en vreemd geld.
Deposito's op termijn in locaal en vreemd geld.
Voorschotten en Handelscredieten.
Koop, Verkoop en Incasso van Wissels, Credietbrieven, Coupons en Vreemd Geld tegen voordeelige koersen.
Telegrafische uitbetalingen naar alle werelddeelen.
Reiscredietbrieven en Chéques van de

National City Bank of New-York, New York City.

Safe-loketten.
Speciale afdeeling voor Incasso's

Afdeeling Spaarkas.

Afdeeling Assurantie.

Compañia Trasatlántica

El Vapor

„LEGAZPI"

se espera el **13 de Diciembre 1928** de Europa via Pto. Rico y Venezuela y seguirá el mismo dia para el Súr via Pto Colombia y Colon.

El vapor

„LEON XIII."

se espera del Pacífico via Colon y Pto Colombia el **23 de Diciembre** y seguirá el mismo día para Pto. Cabello, La Guaira, San Juan, Tenerife, Cadiz y Barcelona.

Ambos vapores aceptan carga y pasajeros.

Los Agentes.
S. E. L. MADURO & SONS.

Koninklijke Nederl. Stoomboot Maatsch.

VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

SS. „Simon Bolivar"	20 Dec.
SS. „Crijnssen"	3 Jan. 1929
SS. „Stuyvesant"	17 Jan.

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:

SS. „Van Rensselaer"	13 Dec.
SS. „Simon Bolivar"	3 Jan. 1929
SS. „Crijnssen"	17 Jan.

Naar Port-au-Prince en New-York:

SS. „Nickerie"	10 Dec.
SS. „Cottica"	31 Dec.

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:

SS. „Oranje Nassau"	17 Dec.
SS. „Nickerie"	7 Jan.

NAAR New-York:

SS. „Calypso"	14 Dec.
SS. „Amor"	21 Dec.
SS. „Bacchus"	4 Jan.

Bovendien wordt een geregelde dienst onderhouden tusschen Curaçao-Maracaibo. v. met de S.S. „Atlas", „Midas" en „Brion"

!!! Voorkomen is beter dan genezen!!!

!!!Geen vermoeidheid meer.

Draagt daarom de:

Archshoe en Welfschoen

(Ned. Octrooi No. 4066)

Fabrikaat v. Mannaerts-Schoenfabrieken, Tilburg,

Welfschoen — voorkomt en geneest VOETGEBREKEN — Ned. Octrooi 4466

welke aan alle eischen van den voet voldoen!!!!

De Archshoe en Welfschoen geven den juisten bodem aan Uw voeten!!

Alleen verkrijgbaar bij: FENSOHN & Co. v. h. H. J. VOOREN boven CURIEL'S BANK.

26-22

PENSION TE KOOP.

Wegens vertrek naar het buitenland te koop een groot rendeerend pension MET VERGUNNING, plaats biedende voor 42 personen. RUIME FRISSCHE KAMERS. Rustig gelegen in het centrum van Otrabanda. Brieven onder letter A, bureau van dit blad.

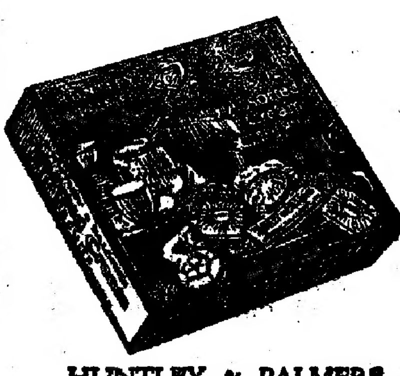
3—3

VRAAG STEEDS

om de heerlijke beschuiten van

Huntley & Palmers

bekend over de geheele wereld om hun onovertroffen kwaliteit.

HUNTLEY & PALMERS ASSORTED CREAM BISCUITS

Agent: A. B. W. LIEDER.

26—5